

1996/97 õa keemiaolümpiaadi piirkondliku vooru ülesanded
8. klass

1. Valmistati 80 g 15%list naatriumhüdroksiidi (NaOH) vesilahust (aatommassid: H-1, O-16, Na-23).

- 1) Mitu grammi lahustunud ainet ja lahustit on selles lahuses? (2 p)
- 2) Leida lahustunud aine ja lahusti molaarmass (g/mol). (2 p)
- 3) Leida lahustunud aine ja lahusti moolide arv. (2 p)
- 4) Mitu grammi peaks lahust valmistama, et selles sisalduks 1,0 mooli lahustunud ainet? (3 p) **9 p**

2. Määrata järgmistes ühendites elemendi oksüdatsiooniaste, kui nendes ühendites on vesiniku ja hapniku oksüdatsiooniaste vastavalt I ja -II (nagu alati)

- 1) H_2SO_3 3) H_3PO_4 5) NH_3 7) $LiOH$ 9) P_4O_{10}
  - 2) $Sr(OH)_2$ 4) SO_3 6) OsO_4 8) $KClO_4$ 10) H_4SiO_4
- (Iga õige vastus annab ühe punkti) **10 p**

3. a) Kirjutada järgmiste ühendite valemid

- 1) raud(III)oksiid   3) vääveldioksiid   5) dilämmastiktrioksiid
- 2) kaltsiumoksiid   4) vask(I)oksiid

b) Anda järgmistele valemitele vastavad nimetused:

- 1) KOH   3) HCl   5) H_2SO_4
- 2) $Ca(OH)_2$ 4) HNO_3 (Iga õige vastus annab ühe punkti) **10p**

4. Merivaikhappe valem on $COOH(CH_2)_2COOH$ (aatommassid H-1; C-12; O-16)

- 1) Leida merivaikhappe molaarmass g/mol (3 p)
- 2) Mitu massiprotsenti sisaldab merivaikhape hapnikku? (3 p) **6p**

5. Tasakaalustada järgmised reaktsioonivõrrandid

- 1) $NaOH + H_2SO_4 \rightarrow Na_2SO_4 + H_2O$ (2 p)   2) $CO + O_2 \rightarrow CO_2$ (2 p)
- 3) $Ca(OH)_2 + H_3PO_4 \rightarrow Ca_3(PO_4)_2 + H_2O$ (2 p)   4) $Na_2O + HCl \rightarrow NaCl + H_2O$ (2 p)
- 5) $C_2H_6 + O_2 \rightarrow CO_2 + H_2O$ (3 p) **11 p**

6. Tiheduse määramiseks kaaluti Ca-tükk (õhus) ja sama tükk sukeldatuna heksaanis C_6H_{14} (heksaan on bensiini koostises olev vedelik). Ca-tükk tasakaalustus (õhus) 18,3 g massiga ja sukeldatuna heksaanis 10,5 grammilise massiga. ($25,0 \text{ cm}^3$ heksaani mass on 16,5 g; 1,500 mooli Ca mass on 60,12 g ja 1000 cm^3 õhu mass on 1,29 g.)

- 1) Miks ei saa Ca sukeldada vette? Kirjutada reaktsioonivõrrand. (3 p)
- 2) Leida heksaani tihedus g/cm^3 . (1 p)
- 3) Leida Ca-tüki ruumala. (3 p)
- 4) Leida Ca tihedus g/cm^3 . (1 p)
- 5) Leida Ca molaarmass g/mol. (1 p)
- 6) Leida ühe mooli Ca ruumala cm^3/mol (2 p)
- 7) Miks ei ole vaja Ca-tüki poolt "väljatõrjutud" õhu massi arvestada? (1 p)

Tõestada seda arvutustega.

(2 p)

14p